

Finnan vuosi 2023

TULOKSET

PALVELU

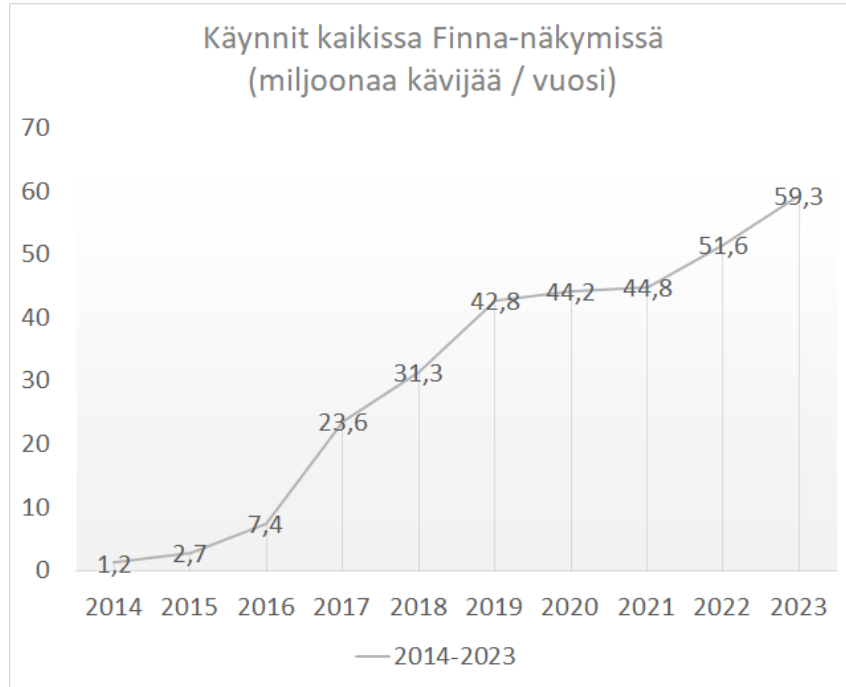
KEHITTÄMINEN

Bjarne Beckmann, Riitta Peltonen, Maria Virtanen, 15.2.2024

Vakaa ja toimintavarma palvelu, jonka käyttö kasvoi ennätyslukemiin ja käyttäjien tyytyväisyys parani entisestään.

Keskeiset teemat ja saavutukset:

- Vision päivitys
- Helmet-kirjastojen siirtyminen Finnan alustalle.
- Kapasiteetin kasvattaminen
- Mobiilikäytettävyys ja saavutettavuus
- Hakutoimintojen kehitys
- Ontologioihin, toimija- ja paikkatietoihin liittyvä kehitys
- Aineistopakettityökalu
- 10-vuotiskampanjat ja tunnettuuden kasvattaminen

- Käynnit kaikissa Finna-näkymissä: 59,3 miljoonaa
- Käynnit Finna.fissä: 4,86 miljoonaa
- Aineistojen määrä Finna.fissä: 17,8 miljoonaa
- Aineistoja tarjoavat organisaatiot: 453

- Kyberhyökkäykset
  - Teknisten toimien lisäksi kehitettiin toimintamalleja. Jatkettiin varautumiseen liittyvää yhteistyötä CSC:n kanssa.
- Finnaan tuleva sopimaton materiaali
  - Yhteisten periaatteiden muodostaminen moderointiin aloitettiin. Finnan ylläpidon roolia moderoinnissa vahvistettu.
- Ongelmatilanne Finnaan liitettyssä järjestelmässä
  - Yhteistyö ja hallintaliittymän parannetut mahdollisuudet viestiä poikkeustilanteista käyttäjille.
- Osaajapula
  - Aiemman IT-junioriohjelman ansiosta osaajia oli tarjolla projekteihin ja sijaisuuksiin.

- Finnalle tuotehallinta
- Yhteisen tilannekuvan ja tavoitteiden pohjalta varsin itsenäisesti toimivat tiimit.
- Toimintasyklit
  - Palveluyksikön yhteinen Planning Interval (PI) -suunnittelu 8-12 viikon välein.
  - Kahden viikon sprintit tiimeissä.
  - Review: saavutukset sprinteissä esitellään koko yksikölle.
  - Päivittäiset, lyhyet stand upit.
- Retrospektiivit syklin eri vaiheissa

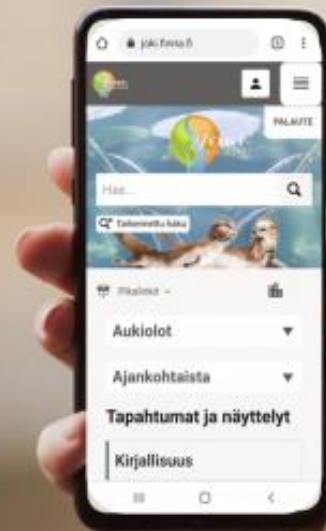

Ydinpalvelu

- Ydinpalvelu
- Vision 2021-2024 tavoitteet
  - Tarjoamme parhaan käyttökokemuksen
  - Edistämme tiedonsaantia ja elinikäistä oppimista
  - Yhdessä saavutamme enemmän
- Ydinpalvelun ja sen kehittämisen osuus toiminnasta merkittävä.
- Ydinpalvelun ja vision mukainen kehittäminen myös limittyvät.
- Hankevalmistelut 2023 tarkoituksena saada tukea visioituun kehittämiseen.

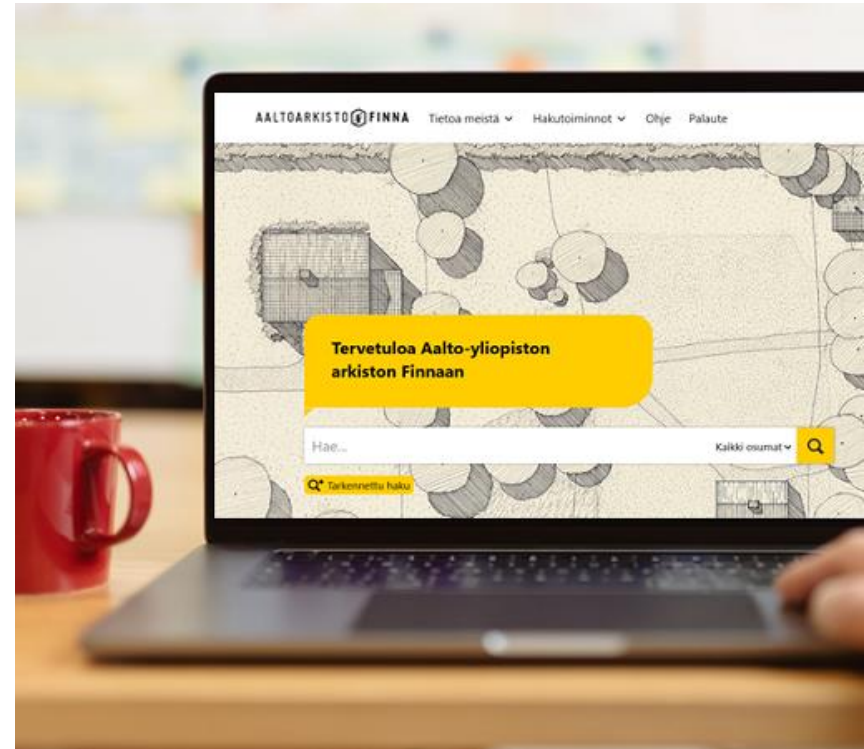
- Helmet.finna.fi-sivusto koekäyttöön loppuvuodesta 2023.
- Helmet-verkkokirjasto pelkäästään Finnan alustalle 2024.
  - Luvassa iso lisäys käyttölukuihin
- Kehityskohteet, jotka hyödyttivät myös muita.
  - Organisaatiosivun kehittäminen käyttöliittymässä.
  - Mobiilikehitys ja saavutettavuusparannukset.

- Toimintavarmuutta ja energiatehokkuutta parannettiin lukuisilla toimenpiteillä.
  - Kapasiteetin kasvattaminen: kolmesta kuuteen edustapalvelimeen.
  - Ohjelmistopäivitykset: uudempi PHP-versio ja Solr-indeksin versio.
  - Ohjelmistojen mekanismien tehostaminen.
- Varautuminen kasvaviin käyttömääriin.
- Tiivistyvä yhteistyö kehityksessä VuFind-ohjelmiston yläjuoksun kanssa.
- Hallintaliittymän turvallisuuden parantamiseksi mm. valmius kaksivaiheiselle tunnistautumiselle.

- Järjestelmävaihdoksia toteutui 2023 enemmän kuin uusia mukaantuloja: 14 kpl.
- Arkistot, museot ja yleiset kirjastot vaihtavat järjestelmiään lähivuosina.
- Verkkomaksamiseen liittyvät kehitystehtävät iso kokonaisuus 2023.

- Tukee vision mukaista saumatonta käyttökokemusta.
- Mobiilikehitys ja saavutettavuus
  - Finna muistuttamaan yhä enemmän natiivia kännykkäsovellusta.
  - Ominaisuus, joka sallii käyttäjän pysyvän kirjautuneena.
  - Organisaatioiden saavutettavuusauditoinneista nousevat kehityskohteet Finnan jatkuvien saavutettavuusparannusten lisäksi.
- Organisaatioiden toimipiste sivun uudistaminen
  - Toimipisteen haku tarjottujen palveluiden perusteella.
  - Käyttäjän sijainnin hyödyntäminen toimipistehakutulosten järjestämisessä.
  - Esteettömyystietojen hakeminen sivulle.
- Finnan ikonien esittämiskerroksen uudistus.

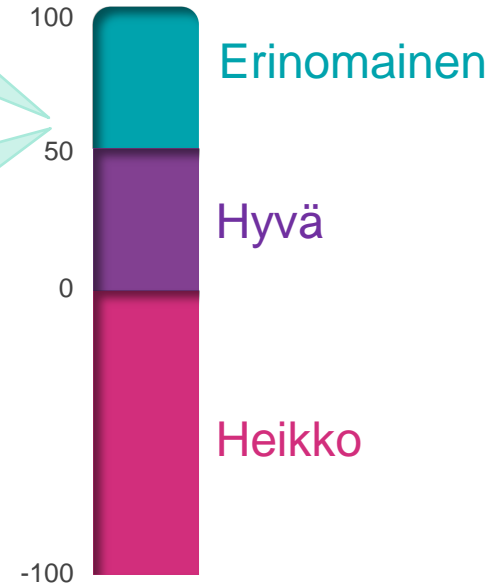
- Uusi Käyttöoikeus-hakurajain
  - Hakujen tarkempi kohdentaminen.
  - Rights Statements –käyttöoikeusmerkintöjen parempi hyödyntäminen CC-lisenssien lisäksi.
- Tarkennettu haku digitaalisten objektien tiedostomuotoon perusteella
  - Mahdollistaa esim. 3D-aineistojen löytämisen.
- Ääikirjojen löytämisen helpottaminen
  - Äänikirjoille ja Celian Daisy-äänikirjoille molemmille oma aineistotyyppi.
- Musiikin hakijoiden tarpeet erityisfokuksessa.

- Finnan käyttäjäkyselyyn 2023 saatiin yli 36 000 vastausta.
- Käyttäjien tyytyväisyys edelleen kasvanut.
- Kyselyssä yhtenä teemana vastuullisuus.

Käyttäjäkysely 2023:
61

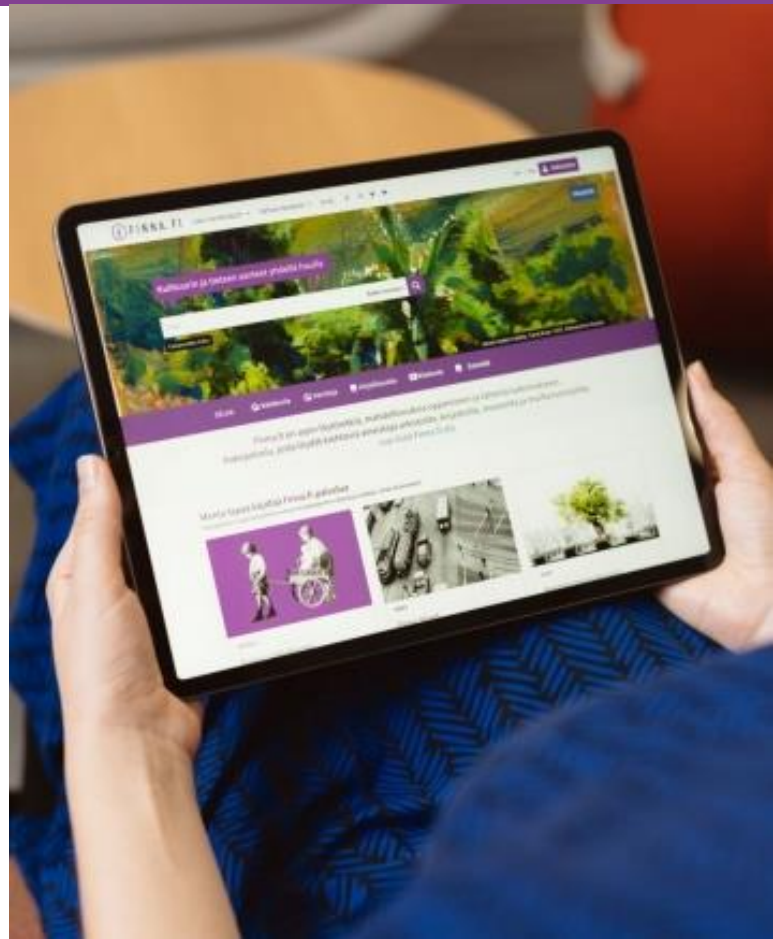
Käyttäjäkysely 2021:
56

Kuinka todennäköisesti suosittelisit Finnaa? (NPS)

Paras käyttökokemus

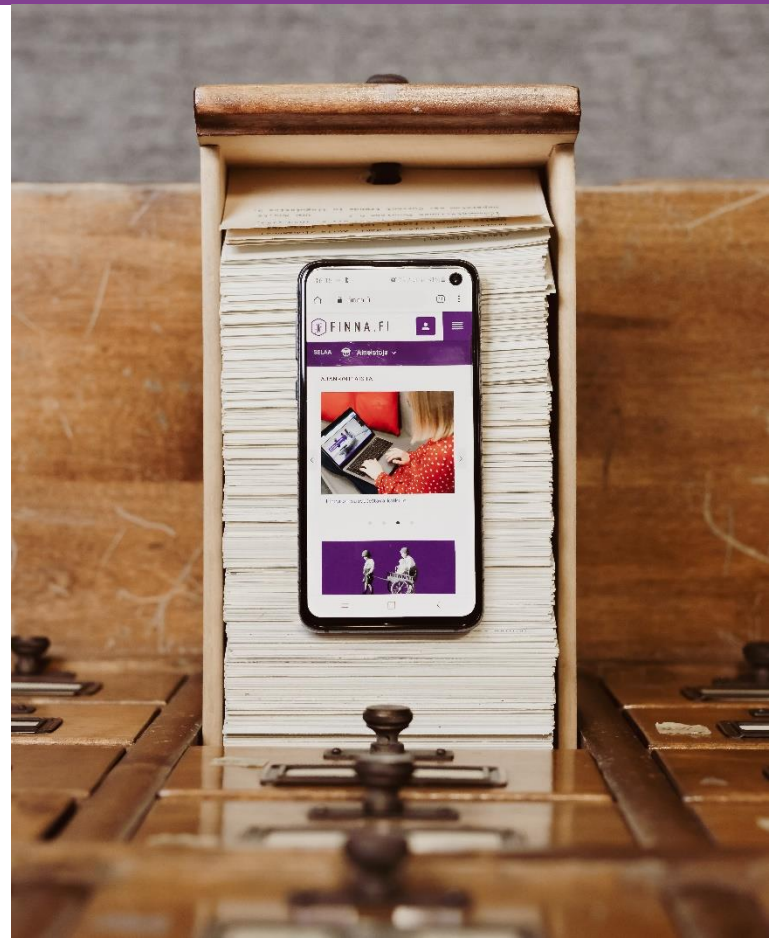
- Hierarkkisten aineiston käytettävyys
  - Tuki arkistojen lisäksi museoiden hierarkkisille aineistoille: museoiden aineistojen kokoelmarakenteen näyttäminen jatkossa Finnassa mahdollista.
  - Hierarkkisen kokoelman sisällä liikkumista parannettiin.
  - Karttavälilehti kokoelmatason tietuesivulle.
- Parannukset digitaalisten aineistojen käyttöoikeusien esittämiseen tietuesivulla.
- Tilaustoimintojen kehittäminen aineistoihin, joita voi tarkastella kirjaston tai arkiston lukusalissa.

- Paikka- ja toimijatiedon sekä ontologioiden hyödyntäminen
  - Paikkatiedoissa uusi suurien alueiden suodatus, jolla saadaan parannettua maantieteellisten hakujen osuvuutta.
  - Arkistoaineistojen rikastus toimijoiden varianttiniimillä.
  - Toimijatietosivusta Finna.fihin sopiva versio.
  - Aineistojen asiasanojen kieliversioiden rikastaminen.
- Suositteluparametrit arkistoaineistoille
- Katso myös suosittelukomponentin visuaalisempi versio, jonka suorituskykyhaasteita ratkotaan.

- Parannukset tieteellisille kirjastoille
  - Käyttöönoton edistäminen: blender-hakutoiminto, joka yhdistää hakutuloksia useasta hakuindeksistä. Hyödyntämiskokeiluiden pohjalta ohjeet Finna-organisaatioille.
  - Tarkennetun hakulomakkeen käyttäminen myös blender-hauissa.
  - Ex Librikseen uudempaan rajapintaan siirtyminen mahdollistaa artikkeleiden sitaattitietojen tarjoamisen.
- Kertakirjautumisen tuki Open ID Connectia käytettäville palveluille.

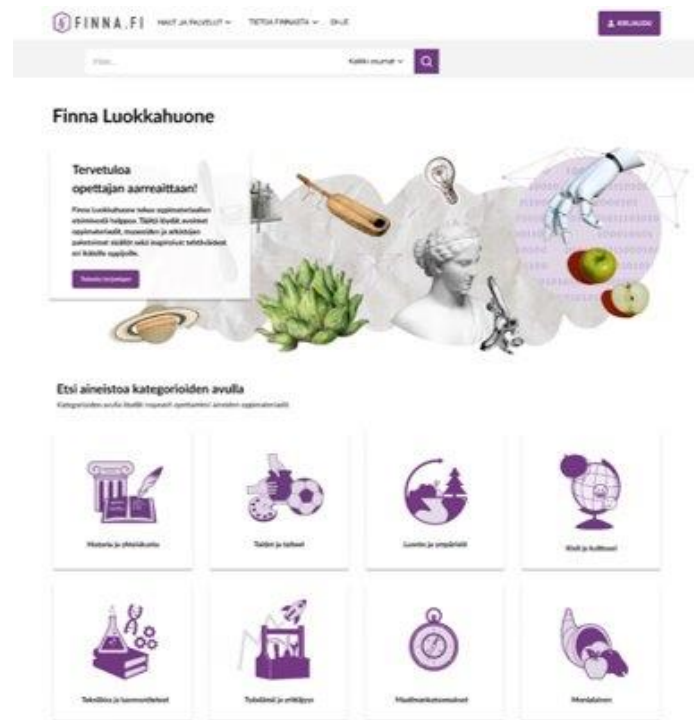

Edistämme tiedonsaantia ja elinikäistä oppimista

- Työkalu aineistojen ammattimaiseen kuratointiin.
- Aineistopaketit Finnassa tietueina ja haettavissa.
- Oma aineistotyyppinsä.
- Lomakemainen, Drupaliin perustuva työkalutoteutus.
- Ensimmäisen versio: oppimisen aineistopaketit.
  - OPH:n rajapinnasta saatavien koulutustietojen hyödyntäminen.
- Nykyisten aineistopakettien muuntaminen 2023, laajempaan Finna-organisaatioiden käyttöön 2024.

- Oppimisen sisältöalueen uudistuksen valmistelu 2023, julkaisu 2024.
- Navigointi jatkossa kategorioiden mukaan.
- Tarjolla jatkossakin oppimateriaaleja ja oppimisen aineistopaketteja.
- Mahdollisuus nostaa enemmän esiin muutakin oppimisen ja opettamisen kannalta kiinnostavaa aineistoa.

Yhdessä saavutamme enemmän

- Saamelaiskielten tuki digitaalisissa palveluissa 2022-2024
  - Finna-käyttöliittymän käännökset pohjoissaameksi ja pohjoissaamenkielinen lokalisointi.
  - Finna.fi julkaistaan pohjoissaameksi 2024.
  - Yhteistyö Siidan ja Lapin kirjaston kanssa: mahdollinen organisaatiokohtainen käyttöönotto.
- Finna Tutkijasalia pilotoinut NKR-hanke jäädytettiin rahoitushaasteiden vuoksi.
  - Ratkaisujen dokumentointi 2023.
  - Kansalliskirjastolle myönnettyä rahoitusta pyritään kohdistamaan uusiin, visiotavoitteita tukeviin kehityskohteisiin.
- Valmistelu 2023: Finna osa FIN-CLARIAH tutkimusinfrastruktuurin laajaa hanketta 2024-2025.

- Yhä tiivistyvä yhteistyö kehityskohteissa VuFind-ohjelmiston yläjuoksun kanssa.
- Yhteistyö Kuntien yhteisen E-kirjasto -hankkeen kanssa siirtymävaiheessa Kansalliskirjaston palveluksi.
- Europeana-yhteistyö erityisesti Museoviraston kanssa
  - Twin It -kampanja, johon Museovirasto tarjoaa Suomen 3D-aineiston.
- Kertakirjautumispilotissa yhteistyökumppaneina Ellibs ja Piki-kirjastot.

Helsingin kaupunginmuseo/Finna.fi. Valokuvajaajat: Simo Rista, Arvi Jokinen, Eeva Rista, Sakari Päläsi, Erkki Salmela, Tenhovaara, Väinö Kannisto, Sakari Kiuru, Harri Ahola, Nina Hackman, Olli Nieminen, Kalle Havas, Volker von Bonin, Maria Ylikoski.

Julkisuuskuva ja markkinointi

- Mainonta Sanoman digikanavissa ja ulkomainonta suurissa kaupungeissa.
- Tavoittavuus liki 3,5 miljoonaa silmäparia.
- Vaikuttajayhteistyö sosiaalisessa mediassa.
- Somehaasteet Finna-organisaatioille lisäsivät näkyvyyttä koko maassa.
- Juhlaseminaari Musiikkitalossa

Kiitos!

Finna-posti@helsinki.fi

Kansalliskirjasto

Kirjastoverkkopalvelut

#Finnafi

@finnapalvelu

@finnafi

@finna.fi

@finna-palvelut

@finnafi